

Θα ήθελα και εγώ με την σειρά μου να σας καλωσορίσω στην εκδήλωση , εκφράζοντας την επιθυμία από τις σημερινές τοποθετήσεις μας, να εξαχθούν συμπεράσματα που θα είναι εφαρμόσιμα από τους γυναικείους αγροτικούς συνεταιρισμούς και θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην ανοδική και αυξητική πορεία τους.

Ο συνεταιριστικός θεσμός μεταξύ των άλλων αποτελεί ένα οικονομικό σύστημα με κοινωνικό περιεχόμενο.

Οι γυναικείοι συνεταιρισμοί, αποτελούν κομμάτι αυτής της κοινωνικής οικονομίας και μεταλαμπαδεύουν τις διαχρονικές ποιοτικές ελληνικές διατροφικές συνήθειες, προβάλλοντας την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου .

Το 1983 είναι το έτος αφιερώσεως για τους γυναικείους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

24 γυναίκες από την Πέτρα Λέσβου ιδρύουν τον πρώτο γυναικείο αγροτικό συνεταιρισμό, ο οποίος γίνεται πηγή έμπνευσης για πολλές γυναίκες σε ολόκληρη την Ελλάδα, που ήθελαν να αυξήσουν το οικογενειακό εισόδημα και να γίνουν ανεξάρτητες.

Αρωγός του η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.

Τις δεκαετίες του 1990 και του 2000 παρατηρούμε μία σημαντική αύξηση των γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών, δεδομένου ότι βοήθησαν πολύ στην ίδρυση και την ανάπτυξη τους τα **LEADER** και τα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου (ΟΠΑΑΧ).

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας έπαιξε σημαντικό ρόλο προσφέροντας νομική ενημέρωση στις γυναίκες αλλά και επιδοτούμενα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης.

Οι λόγοι που υποκινούν τις γυναίκες στη δημιουργία συνεταιρισμών είναι κυρίως,

α) Οικονομικοί και επαγγελματικοί

(Καταπολέμηση της γυναικείας ανεργίας, απόκτηση επαγγέλματος, εισοδήματος, ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, συμμετοχή στην τοπική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

β) Κοινωνικοί

(Συνδυασμός επαγγελματικών και οικογενειακών ασχολιών και άνοιγμα του κοινωνικού χώρου.)

γ) Προσωπικοί (αναδεικνύουν τις ικανότητες και δεξιότητες που διαθέτουν από τις εργασίες του σπιτιού ή της αφανούς εργασίας σε οικογενειακή επιχείρηση αποκτώντας επιπρόσθετα αυτοπεποίθηση & αναγνώριση συμμετέχοντας και σε συλλόγους.)

δ) Λόγοι που σχετίζονται με το χαρακτήρα των κοινωνικών επιχειρήσεων (συλλογικότητα, τον επιμερισμό του επιχειρηματικού ρίσκου και των ευθυνών στην επιχείρηση και τη μεγαλύτερη δυνατότητα εξασφάλισης δανείων, παράγοντες που συναινούν υπέρ της συμμετοχής των γυναικών σε αυτές).

ε) Λόγοι που σχετίζονται με την παρεχόμενη εκπαίδευση τους

Το κράτος και η Ε.Ε. παρωθεί και υποστηρίζει την εκπαίδευση στη συλλογική – κοινωνική επιχειρηματικότητα,

Τομείς δραστηριοποίησης των γυναικείων συνεταιρισμών

Οι επικρατέστεροι είναι: • Ο αγροτουρισμός [καταλύματα ξενώνες, ενοικιαζόμενα διαμερίσματα, δωμάτια, κατοικίες κ.τλ. πολιτιστικές, οικολογικές δραστηριότητες] • Η χειροτεχνία (υφαντά, κεντήματα, παραδοσιακές στολές κ.ά.) • Η μεταποίηση (παραγωγή αρτοποιημάτων και ειδών διατροφής) • Η παραγωγή βιολογικών και τοπικών προϊόντων (τσίπουρο, λάδι, μαστίχα, τραχανάς, χυλοπίτες, κ.τλ.) • Η παραγωγή γλυκών και προϊόντων εστίασης • Το catering

Τα κυριότερα ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ των αγροτικών γυναικείων συνεταιρισμών είναι:

- ✓ Μικρός κύκλος εργασιών

Λόγω περιορισμένης παραγωγής, υψηλού κόστους και αδυναμίας προώθησης των προϊόντων τους.

Είναι ευρέως αποδεκτό ότι η χειρωνακτική εργασία δημιουργεί υψηλό κόστος παραγωγής. Τα χειροποίητα προϊόντα είναι μη ανταγωνιστικά σε σχέση με τα βιομηχανικά. Η παραγωγή των προϊόντων δεν μπορεί να είναι σταθερή αλλά εξαρτώμενη από την διαθεσιμότητα των πρώτων υλών άρα αυξομειώνεται. Κατά συνέπεια έχουμε έλλειψη ταμειακής ρευστότητας.

- ✓ Έλλειψη αρχικών κεφαλαίων
- ✓ Ανεπαρκής χρήση των νέων τεχνολογιών
- ✓ Έλλειψη πιστοποίησης

Η μειοψηφία των συνεταιρισμών διαθέτει πιστοποίηση ISO ή και HACCP.

- ✓ σχεδόν ανύπαρκτη δικτύωση και συνεργασία ανάμεσα στους γυναικείους αγροτικούς συνεταιρισμούς ώστε να ξεπεράσουν κοινά προβλήματα.
- ✓ Τοπική---λειτουργία

Οι περισσότεροι λειτουργούν τοπικά και δεν διαθέτουν σημείο πώλησης σε κοντινά αστικά κέντρα. Αυτό έχει ως συνέπεια την έλλειψη κατάλληλου δικτύου διανομής

✓ Ανεπαρκή---διαφήμιση
τόσο λόγω του υψηλού κόστους όσο και της μη στελέχωσης με εξειδικευμένο προσωπικό)

- ✓ Μη συμμετοχή σε εκθέσεις τροφίμων

Ελάχιστοι μετέχουν σε εκθέσεις λόγω και του κόστους μεταφοράς

- ✓ Η μη Ηλεκτρονική διακίνηση προϊόντων

Ελάχιστοι διαθέτουν τα προϊόντα τους ηλεκτρονικά ή αξιοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα γεγονός που έχει ως συνέπεια την αναποτελεσματική προώθηση των προϊόντων τους.

- ✓ η έλλειψη υποδομών και κεφαλαίων

η μικρή πρόσβαση σε προγράμματα ανάπτυξης και προβολής των προϊόντων τους,

οι περιορισμένες δυνατότητες αξιοποίησης της πληροφόρησης, π.χ. για χρηματοδοτικά κι άλλα προγράμματα,

- ✓ η απουσία εξειδίκευσης σε σύγχρονες μορφές μάρκετινγκ, αλλά και συμβουλευτικής για την κάλυψη όλων αυτών των κενών.
- ✓ αδυναμίας πρόσβασης σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για λήψη δανείων

Είναι κατανοητό ότι τα παραπάνω μπορούν να αντιμετωπισθούν αλλά απαιτούνται μέτρα και προσπάθειες όχι μόνο από τις συνεταιριζόμενες αλλά και από το κράτος. Κάποια από αυτά είναι :εκπαίδευση, χρηματοδότηση, συμβουλευτική επιχειρηματική υποστήριξη από εξειδικευμένα στελέχη, Μικροπιστώσεις)

Το Μητρώο των Αγροτικών Συνεταιρισμών φέρει εγγεγραμμένους 82 Γυναικείους Συνεταιρισμούς με οικονομική δραστηριότητα Από αυτούς οι 10 είναι ήδη στη λίστα των ενημέρων συνεταιρισμών. Δεν είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ωστόσο λειτουργούν άλλοι 17.

Ο μεγαλύτερος αριθμός τους απαντάται στη Θεσσαλία , στην Κρήτη , στο Βόρειο Αιγαίο και στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη.

Με το νόμο 4384/2016 ενσωματώνεται για πρώτη φορά η έννοια των γυναικείων συνεταιριστικών οργανώσεων στις διατάξεις του εθνικού δικαίου.

Σκοπός είναι η ενδυνάμωση και η αναβάθμιση του οικονομικού και πολιτιστικού ρόλου της γυναίκας αγρότισσας μέσω του συνεργατισμού.

Με τον νόμο ορίζεται ότι γυναικείοι είναι οι ΑΣ μέλη των οποίων μπορεί να γίνουν αποκλειστικά γυναίκες, σύμφωνα με το καταστατικό τους, και θεσπίζεται εξαίρεση στον αριθμό των μελών που είναι απαραίτητα για τη σύσταση γυναικείων ΑΣ, μόνο πέντε μέλη, ώστε να διευκολυνθεί η δημιουργία τους, με άμεση επιθυμητή συνέπεια τον πολλαπλασιασμό τους.

Απλοποιείται η διοικητική δομή των γυναικείων Α.Σ (εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά από το καταστατικό τους) ώστε να ενισχυθούν οι διαδικασίες άμεσης δημοκρατίας μεταξύ των μελών.

Επίσης εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ο κατά περίπτωση συναρμόδιος Υπουργός να εξειδικεύουν με απόφαση τους συγκεκριμένα μέτρα ανάπτυξης και εφαρμογής θετικών δράσεων για τους γυναικείους ΑΣ, ώστε να στηριχθεί η συμμετοχή των γυναικών στο συνεταιριστικό κίνημα αλλά και να ενισχυθεί η οικονομική τους αυτοτέλεια

Η έναρξη της λειτουργίας της ιστοσελίδας <http://womenassociations.minagric.gr/> με στόχο τη προβολή των προϊόντων των γυναικείων συνεταιρισμών δηλώνει το έντονο ενδιαφέρον του Υπουργείου και την προσπάθεια ανάδειξης αυτής της πλούσιας παράδοσης.

Οι συνεταιρισμοί Γυναικών έχουν παίξει στην Ελλάδα τα τελευταία 25 χρόνια ένα σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της υπαίθρου και στην τοπική ανάπτυξη, επενδύοντας στην Προώθηση της ποιότητας , στο Σεβασμό της πολιτιστικής κληρονομιάς, στην Προστασία του περιβάλλοντος.

εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα και απασχόληση στα μέλη τους και συμβάλλοντας αποφασιστικά στην κατάρριψη των αναχρονιστικών αντιλήψεων περί ανικανότητας των γυναικών.

Η γυναικεία αγροτική επιχειρηματικότητα, άντεξε στο χρόνο και στην βαθιά οικονομική κρίση. Οι γυναίκες πρέπει με οδηγό τη φύση τους, το πείσμα τους και την αγάπη για αυτό που κάνουν να συνεχίσουν δυναμικά.

- Αναδεικνύοντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της επιχειρηματικότητάς τους.
- Να βελτιώνονται με σκοπό την απόκτηση ισχυρότερης ταυτότητας και δυναμικής.
- Να συνεχίσουν να δημιουργούν καινοτόμα προϊόντα αποδεικνύοντας συνεχόμενα τον επαγγελματισμό τους διαφυλάσσοντας τις συνεταιριστικές αξίες
- Να συνεργάζονται με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με σκοπό την επίλυση των αδύναμων σημείων τους και την προβολή τους.

Ο γεωργικός τομέας έχει δυνατότητες να καταστεί ανταγωνιστικός κυρίως μέσω της συλλογικής δράσης, τα συνεργατικά σχήματα που σαφώς συμπεριλαμβάνουν και τους γυναικείους συνεταιρισμούς συμβάλλοντας έτσι στη διατήρηση και συνοχή των αγροτικών κοινωνιών, την διατήρηση της παράδοσης, καθώς και στην αποφυγή της ερήμωσης της υπαίθρου.

Κλείνοντας να τονίσουμε ότι φιλοσοφία της δημιουργίας των συνεταιρισμών είναι η ισχύς εν τη ενώσει. Δηλαδή να αποκτήσει μια ομάδα παραγωγών τα πλεονεκτήματα μιας μεγάλης δύναμης. Η βασική αυτή αρχή έχει παραμείνει ίδια και αναλλοίωτη στο πέρασμα του χρόνου γιατί ο Συνεταιρισμός στηρίζεται στις αξίες της αυτοβοήθειας, της αυτοευθύνης, της δημοκρατίας, της ισότητας, της ισοτιμίας και της αλληλεγγύης. Τα μέλη στηρίζονται στις ηθικές αξίες της εντιμότητας, της διαφάνειας, της κοινωνικής υπευθυνότητας και της φροντίδας για τους άλλους.